

Tilasiemen

20

vuotta

Tähkän mätin edellä

Viljelykierron monipuolistamiseen

ÖLJYKASVIT,
HERNEET, HÄRKÄPAPU

myynti 010 217 6776

vaihde 010 217 6777

www.tilasiemen.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS

NRO 53 - PERUSTETTU 1916
KESKIVIikkONA 8. TOUKOKUUTA 2013

VALTRA

VAIHTOKONEPÖRSSI

020 350 500

www.valtra.fi

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

Sää muuttuu epävakaiseksi

SÄÄ LÄMPENEE KESKIVIIKOKSI maan etelä- ja keski-osassa ja koko maassa on verrattain aurinkoista. Pohjoisessa sää on viileämpää. Torstaista alkaen sää muuttuu epävakaisemmaksi. Aluksi sateet painottuvat maan etelä- ja keskiosaan, viikonloppuna pohjoiseen. Myös ukkosta voi esiintyä.

PAIVÄLÄMPÖTILA on 14 ja 22, Lapissa 5 ja 10 asteen välillä. Loppuviikolla etelässä jäädään 10 ja 15 asteen välille, sateessa voi olla viileämpääkin. Öisin lämpötila on 2 ja 10 asteen välillä, Lapissa esiintyy selkeinä öinä yöpakkasta.

ENNUSTETTU SADEMAÄRÄ on 10–20 millia, Lapissa 1–10 millia.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN AIKANA sää on epävakaista ja viileen pohjoisesta alkaen.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	10	○	0.9
Kiikala	14	●	0.5
Turku	13	○	0.3
Jomala	14	○	
Pori	13	●	5.4
Niinisalo	14	○	4.0
Tampere	15	○	3.2
Jokioinen	14	●	1.1
Lahti	16	○	1.8
Kouvola	16	○	2.1
Lappeenranta	16	○	1.9
Mikkeli	14	○	*
Ilomantsi	12	○	4.6
Joensuu	12	○	1.4
Kuopio	15	○	6.5
Viitasaari	15	○	12.7
Jyväskylä	16	○	9.9
Ahtäni	15	○	7.2
Kauhajoki	14	○	5.2
Vaasa	14	○	4.5
Ylivieska	16	○	13.5
Kajaani	15	○	13.6
Oulunsalo	10	○	5.5
Pudasjärvi	10	○	7.1
Suomussalmi	14	○	3.2
Kuusamo	11	○	9.9
Rovaniemi	6	○	4.8
Pello	11	○	1.9
Salla	7	○	9.3
Sodankylä	9	○	6.0
Muonio	8	○	4.2
Kilpisjärvi	5	○	
Ivalo	11	○	0.6
Utsjoki	10	○	0.7

*Jaksossa puuttuv(t)ja päiv(i)ä

Sää eilen klo 12 ○ = selkeää

Sadejakso päät ○ = puollipilvistä

tyen eilen klo 9 ● = pilvistä

Kuhmolaisviljelijä moittii petojen haaskaruokintaa

Kuhmolainen maanviljelijä **Tuomas Huotari** arvostelee suurpetojen haaskaruokintaa. Se totuttaa pedot ihmisiin.

Huotarin mukaan esimerkiksi Kuhmon luonnonkuvauspaikoilla on ympärivuotinen haaskaruokinta pedoille. ”Jossain elämänsä vaiheessa sudet ovat käyneet haaskoilla Kuhmossa ja leviittäytneet etelään päin.”

Taannoisessa TV2:n susi-illassa luontokuvaaja **Lassi Rautiainen** vakuutti, etteivät hänen haaskoillaan käyneet sudet ole menneet Etelä-Suomeen. Huotari ei usko väittämiään.

”Koska Kuhmon kuvauspaikoilla on ympärivuotinen ruokinta, ei petojen tarvitse hankkia ruokaa luonnosta. Tämä on hälyttävintä toimintaa susikannan hoidossa”, Huotari sanoo.

Metsästäjä-lehdestä Huotari on nähnyt, kuinka pannoitetut nuoret sudet ovat lähteneet etelään Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (Rktl) tutkimus-haaskalta Pyhännän ja Kajaanin rajamailta. Vajaan kymmenen kilometrin päässä tästä haaskasta on Rautiaisen kotkankuvaus-haaska.

”**Valmis ruoka kesyttää**” Huotarin mielestä kohta kaikki villisudet tulevat ihmisasutuksen luokse ruuan perässä, kun niitä on riittävän kauan ruokittu haaskoilla.

Huotari vaatii uusia pelisääntöjä susien ja karhujen hoitosuunnitelmiin. Ruokinta pitäisi keskeyttää riittävän pitkäksi ajaksi joka vuosi.

Suomussalmella on Huotarin

mukaan hyvä käytäntö. Haaskaruokinta lopetetaan 10. elokuuta. Karhuillekin jää noin kaksi ja puoli kuukautta aikaa selvittää luonnonravinnolla.

”Eläimetkin näyttäisivät terveemmiltä, eikä näiltä pullamökökarhuilta ja -susilta”, Huotari sanoo. Hänen mielestään metsästyksessäkin on aikarajat, niin voisi olla myös luontokuvauksessa ja haaskaruokinnassa.

Kuhmossa pari vuotta sitten ammutuissa kolmessa karhussa oli valtavasti rasvaa, jopa kolmasosa painosta. Huotarin mielestä se on haaskaruokinnan syy.

”Onko luontokuvaajilla oikeus hallita ja muuttaa suurpetojemme elämäntapoja ja vaarantaa koko suurpetopoliittika?” Huotari kysyy.

REIJO VESTERINEN

Susi katseli koiria kennelin pihassa

Varsinais-Suomen Nousiaisissa Kennel Meripeikon omistajat havahtuivat laumanvartijakoiriensaukkuun 2. toukokuuta. Kun talonväki katsoi ulos, susi seisoi koirahäkin vieressä noin 15 metrin päässä talosta.

Susi viipyi tarhan vieressä aamulla useita minuutteja. **Tiina Mäkinen** ennätti ottaa elämästä valokuvia. Kun hänen miehensä meni ulos, susi lähti pihasta.

Mäkisten naapurissa on hevostila ja lähitaloissa alasteikäisiä koululaisia, jotka kulkevat itsekseen puoli kilometriä koulukyytipysäkillä.

Petoyhdyshenkilö **Markku Rantala** kävi tarkistamassa Mäkisen susihavainnot. Susi kävi

Häkissä olevat laumanvartijakoirat eivät pelottaneet tätä sutta, joka tuli talon pihaan Noustaisissa.

pihassa vielä yhdeksän aikaan illalla. Talonvähän mielestä eläin

oli ilmeisesti sama kuin aamulla. REIJO VESTERINEN

Kun jäät lähtevät, syvänteissä viihtyvä kuore nousee yökudulle virtavesiin ja järvien rannoille. Hauhon Lehdesmäenjoella kuoreen lippoaminen on jokakeväinen tapahtuma.

HÄMEENLINNA (MT)

Kun yö laskeutuu Lehdesmäenjoelle toukokuun alkupäivinä, rannalla alkaa tapahtua. Auto toisensa perään huristaa paikalle, ja puinen lautta lipuu rysken viimeisten jäiden läpi. Syynä iltavipinälle on pieni kala, kuore. Sen kutu on melkein pä ainoa tilaisuus pyydystää sitä, sillä vain kutuaikana se nousee suurina parvina pintavesiin. Silloin kuoretta voi pyytää nuotalla tai suurella haavilla lippoamalla.

Kuore kutee vapun tienoilla, mutta tarkkaa päivämäärää se ei noudata. Jos kalaa haluaa pyytää, on osuttava kohdalle. Kutu kestää vain kolmesta neljään yötä.

”Joskus on kyttyältty kovasti, jopa kolme viikkoa vahditaan”, kertoo **Tuomo Murtonen**. Katiska rantavedessä on hyvä passiivinen vahti: kun siitä löydyy kuoretta, pyynti kannattaa aloittaa saman tien.

Tylsän vapun viettäjä elvytti perinteen

Ennen kuoretta pyydettiin Hauholla nuotalla isot määrät myytäväksi. Sitä kuivattiin myös katoilla kananrehuksi. Myöhemmin pikkukala ajautui unohduksiin. Murtonen elvytti kuoreenpyyntiperinteen Lehdesmäenjoella noin 15 vuotta sitten.

”Vappuaattona ei ollut mitään tekemistä. Tulin rantaan, ja litinä kuului autolle asti”, Murtonen muistelee. Käynnissä oli poikkeuksellisen voimakas kutunousu. Murtonen kertoo saaneensa viidellä vedolla saavillisen kalaa.

Hän vinkkasi hyvästä apajasta kavereille. Muitakin innostuneita löytyi, ja siitä asti kylän miehet ovat kokoontuneet joka vuosi lippoamaan kuoreita.

Määrät vaihtelevat vuosittain ja yöstä toiseen. Kiihkeän nousun aikaan joka vedolla voi nostaa pari kolme kiloa. Tänä iltana kerralla nousee pari kourallista kalaa.

Kutuvaellus kestää koko yön

Pannu viritetään tulelle ja ensimmäinen saalis on kohta paistettu, mutta tuoretta kuoretta kertyy nopeammin kuin kukaan viitsii heti syödä. Lisäksi rasva ja mausteet lopuvat ennen kuin kala. Kuoretta voi nostella joenpohjasta iltahämärästä aamuöhön.

Tunnin päästä tulee yksi tyhjä veto. ”Loppupoko se nyt vai onko paras vielä tulemat?” kysytään. Kohta tasainen kalavirta jatkuu taas.

Pitkävartisten haavien nostaminen on raskasta. Matkailuyrittäjä **Jaakko Poutun** laualta käsin kalastava haavimies selviää kevyemmin, sillä lautan päältä ulottuu lippoamaan ly-

Mika Soramäki kalastaa laiturilta ”hetekalla” eli omatekoisella kuorehaavilla. Se on raskas nostaa mutta pyytää hyvin.

Jaakko Pouttu maistelee edellisillan saalista, uunissa kuivatua kuoretta. Kuoretta voi myös paistaa tai friteerata tuoreltaan. Järviuore ei kasva kovin suureksi, mutta sitä saa kerralla paljon. Kalatalousneuvoja Petri Mäkisen mukaan kuoreen käyttöä voisi lisätä. Sen istuttamista aiotaan kokeilla Hämeenlinnan Alajärvessä.

hytvartisellakin haavilla. Haavia vedetään pohjaa seurailleen myötävirtaan.

Meressä kuore kasvaa suuremmaksi

Kalatalousneuvoja **Petri Mäkisen** mukaan kuoreen käyttöä olisi varaa lisätä. Liikakalastuksesta ei ole vaaraa, sillä pyyntiselonki on erittäin lyhyt. Mäkinen aikoo viedä kesäkuussa kuoreita Hämeenlinnan torin lähiruokapöytäin tehdäkseen kalaa tutuksi. Tarkoitus on istuttaa sitä myös Hämeenlinnan Alajärveen, jossa on aikaisemmin ollut kuorekanta. Kuore ei kilpaile muikun kanssa, koska se syö sulkasäksen toukkia, jotka eivät muikulle kelpaa. Kuore itse on kuhan pääravintoa.

Matalissa järvissä kuoretta ei ole, sillä se elää syvänteiden viileässä vedessä. Kuteakseen se tarvitsee kovan hiekkapohjan.

Itämeressä kuore kuitenkin viihtyy. Siellä se kasvaa suuremmaksi kuin järvissä. Noin silakan kokoinen merikuore tunnetaan myös norssina.

HENRIK SCHÄFER

KUORE

Kurkuntuoksuinen pikkukala

Kuore eli norssi kasvaa ensimmäisenä kesänään 4–6-senttiseksi, kaksikesäinen kuore on 8–9 senttiä pitkä. Meressä kuore kasvaa ensimmäisenä 30-senttiseksi. **Raaka kuore** tuoksuu kurkulle. Lisäksi sen tunnistaa suuresta suusta, jossa on teräviä hampaita. Niistä se jää usein kalaverkkoon kiinni. **Kuore elää** Suomessa meren rannikolla sekä syvässä järvessä Etelä-Suomesta Oulujoen vesistöön saakka. Pohjoisimmat kuoreet elävät Rovaniemen pohjoispuolella Kemi- ja Tornionjoen vesistöissä.

Joesta nousee jokaisella haavinvedolla pari kourallista kuoreita.

Kuore kutee keväällä jäidenlähdon jälkeen. Se nousee matalaan rantaveteen tai koskiin ja virtavesiin.

Krone – varma ratkaisu nurmen korjuuseen

KRONE COMPRIMA PAALAIMEN OSTAJALLE 3 RULLAA KRONE -SIDONTAVERKKOA VELOITUKSETTA!
Toimi nopeasti ja ota yhteyttä myyjäsi!
Edun arvo 617€ alv. 0%

KRONE COMPRIMA -PAALAIMET

- Paalikoko 1,25 x 1,00-1,80 m
- Kantavat 500/55-20” renkaat, telikseli lisäv.
- 17 terää, terien hydr. hallinta lisäv.
- Tehokas 215 cm EasyFlow-noukin
- Alaslaskettava sullojan pohja
- Helppokäyttöinen Beta-ohjain

Krone Comprima V 150 XC

44 844,-

EC3210 CV

Krone-riittomurskaimet 2,4–10,10 m

– Valitse tilalle sopivin

Hintaesimerkki:

EC 3210 CV **21 000,-**

EC 9140 CV- perhosriittomurskain **42 400,-**

Sisältää EC 32 CV -eturiittomurskaimen.

Hinnat alv 0% + toimituskulut.

MUUTAMIA MALLEJA 1. SADOLLE! KYSY MYYJÄLTÄSI

ZX 450 GL -noukinvaunut

Hintaesimerkki:

ZX 450 GL **91 900,-**

KS 900 -karhoittimet

Hintaesimerkki:

KS 900S **21 400,-**

Krone-työkoneet Agrimarketeista kautta maan. Lisätietoja: www.agrimarket.fi